

## NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 4 December.

DICERE VERUM QUID VETA  
HORATIUS

Dit blad verschijnt driemaal per week, en wel Dingsdags, Dondersdags en Zaturdags. De prijs van hetzelfde is f 3-00 per drie maanden; franco tot aan het naaste Postkantoor f 3-50. Advertentien worden tegen betaling van 15 cents per regel en diegenen, welke geen 5 regels belopen, tegen 75 cents geplaatst. Halve voor iedere Advertentie 35 cents voor aan het Rijk verschuldigde Zegelregten; de Advertentien, Bekendmakingen en andere Stukken, behooren op ongezegeld papier, franco te worden ingezonden aan het Bureau van den Noord-Brabander te Antwerpenbosch.

## KERKELIJKE STAAT

ROME.

Onder het octaaf der geloovige zielen heeft men dit jaar het godvruchtig gebruik hernieuwd, hetwelk de verwoestingen van eenen grooten geesel in het vorige jaar had afgebroken. Op de kerkhoven heeft men aanhalingen en daadzaken uit het Heilig schrift of uit de kerkelijke geschiedenis geplaatst. Op het kerkhof van het gasthuis van den heiligen *Salvator*, te Lateranen, vereerde men den heiligen *Camillus de Lellis* en zijne medegezellen, verzorgende de zieken, te Rome, in eene besmettelijke ziekte. Op het kerkhof van het gasthuis, genaamd de heilige geest, had men *Joseph* verbeeld door zijne broeders in eenen ouden regenput nedergelaten. Op het kerkhof van het gasthuis der heilige Maria-ter-Verstroosting was het martelaarschap der zeven broeders Machabéen, aangemoe-digd door hunne heldhaftige Moeder. Op het kerkhof van de heilige Maria in *Transtevere* zag men den heiligen *Lea* voor den Koning der Hunnen. Het broederschap van de heilige Maria-des-gebeds had *Mozes* doen vertegenwoordigen slaande tegen de rots. De toevloed van volk om deze afbeeldingen te bezoeken is, aanzienlijk geweest.

De graaf *Septime de Latour-Maubourg*, ambassadeur van Frankrijk, heeft den heer *Lemoigne*, beeldhouwer, met het marmeren beeld belast, hetwelk hij in de kerk van den heiligen *Lodewijk* der Franschen, voor zijnen broeder, den Mackies *Rimond de Latour-Maubourg*, overleden in het afgeloopen jaar, en in die kerk begraven, heeft doen oprigten.

## DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 30 November.

Men verspreidt het gerucht dat tot eene huwelijksverbintenis tusschen den Erfprins van Nassau en de Russische Grootvorstin *Olga*, en tot eene andere, tusschen den Russischen Troonopvolger en eene Württembergische Prinses besloten zou wezen.

De ophanden zijnde ontruiming van Ancona door de Fransche troepen, ten gevalle der Oostenrijksche Regering, gevoegd bij de vriendschappelijke betrekkingen welke thans tusschen den Paus en den Koning der Franschen bestaan, schijnen te Berlijn eenige vrees in te boezemen, dat Frankrijk zich meer on meer aansluit aan eene partij, die geenzins met de inzigten van het Pruisisch Hof overeenstemt.

Keizer *Ferdinand* heeft, tijdens zijn verblijf in Italic, bevel gegeven, dat een prachtig gedenkteeken in carrarisch marmer, ter eere van den beroemden schilder *Titian*, door venetiaansche beeldhouwers zal worden gebeiteld, en van zijnentwege aan de stad Venetie vereerd, om aldaar, hetzij in eene der kerken, of op eene andere geschikte plaats, opgerigt te worden.

Uit Weenen meldt men, dat de hospodar van Wallachye, Vorst *Ghika*, aldaar bereids is aangekomen, en dat men weinig geloof slaat aan de geruchten welke een politiek doel aan deze reis hechten, maar veeleer meent dat zij eene huwelijksverbintenis van dien Vorst ten oogmerk heeft.

Uit Alexandrië schrijft men, dat de onderkoning *Mehemed Ali* in het begin van deze maand naar de Senner op reis gegaan is en bij die gelegenheid wederom een blijk van zijnen buitengewonen persoonlijken moed heeft gegeven. Nabij den tweeden waterval gekomen, geraakte het stoomschip waarop hij zich bevond aan den grond, en om zich niet op te houden, begaf hij zich aan boord van een oud vaartuig, dat bijna onbruikbaar en zoo lek was dat hij veel moeite had de lieden van zijn gevolg over te halen om hen daarop te volgen. Hiermede zette hij drie dagen zijne reis voort,

tot dat de stoomboot, die intusschen weder vlot geraakt was, hem inhaalde. Men zegt dat hij van zijn plan, om den Nijl af te dammen, geheel heeft afgezien, en ook besloten heeft een kanaal te laten graven tusschen Suez en Casro, in plaats van daar een ijzeren spoorweg aan te leggen.

Vorst-bisschop van Breslau, graaf *von Seldnitsky*, is den 24 dezes Breslau te Berlijn aangekomen.

In een berigt uit Posen van den 17 November wordt, omtrent de heere vroeger vermelde zamenzwering, die in Lithauen ontdekt was, nog het volgende medegedeeld: „Reeds voor het vertrek van het keizerlijk gezin naar Duitschland, was men in Petersburg onderrikt, dat de Parijsche revolutionaire propaganda voornemens was, zendingen naar Rusland af te vaardigen, ten gevolge waarvan de noodige maatregelen genomen werden. Een der voornaamste van die zendingen was de bekende vlugteling *von Konarski*, die zich eener weg naar Wilna wist te banen, maar voor de Russische politie niet lang verborgen bleef. Men liet hem een tijd lang begaan, maar bewaakte al zijne stappen, om te zien, met wie hij verkeerde, en zoodoende alle de zaamgezworenen te ontdekken. Zoo werd de overheid volledig van den nieuwen aanslag onderrigt, waarin behalve de talrijke over de grenzen gelaten zendingen, ook een groot aantal ingezetenen gewikkeld moet zijn, die zich reeds grotendeels in hechtenis bevinden. Daaronder zijn lieden van alle klassen; alleen uit Wilna 15 welgestelde burgers, onder anderen de als kanselredenaar en schrijver beroemde domheer *von Trinkowski*. De goederen dezer vijftien Wilnische ingezetenen zijn reeds in beslag genomen.

## ENGELAND.

LONDEN, den 30 November

De gezanten der groote Mogendheden hebben in de laatste dagen drukke bijeenkomsten gehouden.

In den *Times* van den 27 dezer leest men het volgende gewichtig berigt doch wij staan voor de echtheid niet in: Men heeft redenen te gelooven dat het berigt als of de Koning der Nederlanden reeds tot de jongste voorstellen der conferentie zou zijn toegestreden voorbarig is en dat dusdanige stellige toetreding tot nog toe niet heeft plaats gehad.

Onze berigten uit 's Gravenhage, geschreven Zaturdag morgen na het vertrek van de geregelde brievenmaal, melden, dat in de voorstellen, van wege de Conferentie in Londen door de gezanten van de drie mogendheden, Rusland, Pruisen en Oostenrijk, aan de Nederlandsche regering onderworpen, onvoorwaardelijk door den Koning der Nederlanden is bewilligd. Het schijnt derhalve, dat het vraagstuk omtrent de schuld is afgehandeld, en dat het meerendeel, zoo niet het geheel van de hinderpaten, die zich tegen eene eindregeling tusschen de beide landen verzetteden, te boven gekomen te zijn. Men wil, dat door de Fransche regering aan de conferentie een voorstel, ten behoeve van Belgie, is gedaan, met oogmerk, dat het laatste Luxemburg en Limburg zou mogen behouden, tegen betaling van eene geëvenredigde geldsom; doch dat men ten stelligste de behandeling van dat voorstel had afgeslagen, daar zulks aanleiding zou hebben gegeven, om op nieuw het geheele veld der discussien te openen. Deze poging mislukt zijnde, zoo onderstelt men thans dat de toestemming van Frankrijk tot eene eindschikking zal worden gegeven, blijvende alleen de overweging over, hoe die geheel aandemelijk aan het Belgische volk zal kunnen worden gemaakt, en dat Lord *Palmerston* te gelukkig zou zijn, om van eene kittelachtige zaak als deze ontslagen te worden, al ware het ook alleen, opdat hij een aangenaam berigt zou kunnen geven bij de weder-opening van het Parlement.

Wij vernemen, dat de heer *May*, de Nederlandsche consul-generaal, die Zondag van 's Gravenhage alhier is teruggekeerd,

de overbrenger van dépêches is, strekkende tot de aanneming van de nieuwe voorstellen, welke aan den Koning der Nederlanden zijn gedaan."

— In de parochie Corfham bestaan zes zusters, waarvan vier hetzelfde huis bewonen en welke jaren bijeengekloeden den ouderdom van 423 jaar uitmaken.

— *O' Connell* heeft, na zijne terugkomst te Dublin, de groote vergadering der voorstanders van de Voorloopige Maatschappij bijgewoond, en hun verhaald dat de verwachting, die hij van den bijval welke zijne plannen onder de iersche bevolking vinden zouden gekoesterd had, door de uitkomst nog ver was overtroffen, en dat, gelijk hij zich vleide, die Maatschappij, vóór de opening van het Parlement, twee millioen leden tellen zou. Na de bekende oogmerken dier inrigting andermaal ontwikkeld te hebben, heeft hij hevig uitgevaren tegen zijnen voormaligen vriend, den heer *Sharmán Crawford*; omdat deze, in zijne brieven, de inwoners der noordelijke graafschappen wil doen gelooven, dat de Catholijken de tienden willen afschaffen, om die gelden, onder een anderen naam, ten voordeele hunner eigene Kerk te innen en te besteden.

De Lord-Luitenant van Ierland is insgelijks van eene reis door eenige graafschappen te Dublin teruggekeerd, waar het gerucht zich vernieuwd heeft, dat zijn Lordschap tot opvolger van Lord *Durham*, als gouverneur-generaal van Canada, bestemd zou wezen.

— Brieven uit New-York bevestigen geenszins het gerucht, dat eenige duizenden Amerikanen zich in die stad zouden vereenigd hebben, om de ontevreden Canadezen te hulp te komen. Nogtans schijnt het zeker dat deze laatsten eene dreigende houding op de grenzen aannemen; dat talrijke wapenen en oorlogsbehoeften heimelijk in Neder-Canada zijn ingevoerd, en dat een inval uit den staat Ohio beraamd is; ten gevolge van al welke ontdekkingen reeds een der regementen, die te Halifax in Nieuw Schotland garnizoen hielden, naar Quebec was op marsch gegaan. De bevolking der beide Cana's hield zich volkomen rustig.

Lord *Durham* had Quebec den 1 dezer nog niet verlaten. Sir *J. Colborne* zou hem, vóór zijn vertrek, nog een bezoek geven. Er was eene proclamatie door hem uitgevaardigd, bij welke twee duizend dollars aan degenen worden uitgelooft die de ontvlugte belhamels *Theller* en *Dodge* in handen zullen leveren.

De Radicaalen schijnen zich te vleien, dat lord *Durham*, bij zijne terugkomst in Engeland, zich aan hun hoofd stellen en daar door het overwigt van name partij verschaffen zal; maar hun wordt zoowel door de ministeriële als conservatieve dagbladen geantwoord dat al wie met het persoonlijk karakter van dien edelman bekend is overtuigd moest wezen, dat de volkspartij nimmer een opregten voorstander en beschermer in hem vinden zal.

— *Redschid-pacha*, de nieuwe turksche ambassadeur bij het Engelsche Hof, is, met zijne drie Zonen, wier opvoeding alhier voltooid moet worden, en met talrijk gevolg, in deze hoofdstad aangekomen. Zijn voorganger *Sarim-effendi* keert eerstdaags naar Konstantinopel terug, waar hij door den Sultan tot lid van den Keizerlijken Kabinetsraad verheven is.

— Uit het voortgezet verhoor van *Rousselle*, die in hechtenis genomen was, op vermoeden dat hij de man is die den zich noemenden Hertog van Normandy, moorddadig heeft aangevallen, schijnt zooveel te blijken dat men zich in deze meening niet heeft bedrogen; ofschoon hij zulks tot nog toe hardnekkig blijft ontkennen. In onderscheiden herbergen nabij Camberwell had hij, op den dag vóór en op dien van den aanslag, met andere Franschen, op eene zeer verachtelijke wijze van den oudsten tak der Bourbons en van den voorgewenden zoon van *Lodewijk XVI* gesproken. Het onderzoek zal na verloop van eenige dagen hervat worden.

Uit Leamington, waar *Louis Bonaparte* zijne verblijfplaats gekozen heeft, schrijft men, dat die Prins druk deel neemt aan de jagtpartijen en andere vermakelijkheden, welke aldaar plaats hebben, en zelfs een prachtigen maaltijd aan zijne vrienden heeft gegeven.

— De Kamer van Koophandel te Newcastle heeft een prachtigen eeremaaltijd aan den heer *D. Urquhart* gegeven, uit erkentenis voor de menigvuldige diensten, door hem aan den engelschen handel bewezen.

— Brieven uit Lissabon, van den 18 dezer, houden in, dat de fransche buitengewone Gezant, na den afsloop der doopplegtigheid van den Hertog van Oporto, Portugal weder heeft verlaten. Hij had, bij gemelde gelegenheid, uit naam van zijnen meester, kostbare geschenken aangeboden, onder welke eene Egyptische vaas, uit de porseleinfabriek te Sevres, uitmunt, waarop zich de welgelijkende portretten van al de leden der Koninklijke Familie bevinden.

In den nacht van den 26 op den 27 November is de Maarschalk *Lobau* te Parijs overleden. Hij was een der bekwaamste veldoversten uit de school van *Napoleon*, die, zoo men zegt, op hem, ook wegens zijn rondborstig karakter, hoogen prijs stelde. Den 21 Februarij 1770 te Thalsbourg geboren, nam hij in 1792 als veldwagter dienst, en doordiep sedert alle graden. In 1800 was hij reeds tot generaal opgeklommen, en werd toen wegens zijn uitstekend gedrag in den slag van *Lobau*, door *Napoleon* met den titel van Graaf van *Lobau* begiftigd, onder welken naam hij sedert algemeen bekend was, missehien ook omdat zijn familie-naam *George Mouton*, in Fransche ooren, voor een krijgsman eenigzints belachelijk klonk. Bij den slag van Waterloo werd hij krijgsgevangen gemaakt en na den tweeden terugkeer der Bourbons bleef hij buiten werkelijken dienst. Hij was een der voorname bewerkers van de Fransche omwenteling van 1830, en werd door Koning *Lodewijk Philips*, in December van dat jaar, toen *Laffayette* als opperbevelhebber der nationale garde aftrad, met die belangrijke betrekking begiftigd, welke hij tot zijnen dood toe heeft vervuld. Den 30 Julij 1831 werd hij tot de waardigheid van Maarschalk van Frankrijk verheven. — Men meent, dat de begrafenis van dezen veldoverste met buitengewonen luister zal plaats hebben, zullende de geheele nationale garde der hoofdstad en van hare buitenwijken worden opgeroepen, om den lijkstoet te volgen.

Door eene noodlottige toevaligheid heeft de Gravin *Lobau* op denzelfden dag haren doorluchtigen echtgenoot en hare zuster verloren. De laatste was de Gravin *Klein*, de vrouw van den Luitenant Graaf *Klein*, Pair van Frankrijk, en een der dapperste veldheeren van het oude leger.

Dadelijk na het vernemen van het overlijden des Maarschalks *Lobau*, heeft de Koning aan deszelfs Weduwe den volgenden brief geschreven.

*Mijne waarde Maréchale.* De vreesselijke slag, die u getroffen heeft, vervult ook mij met de levendigste smart, en zelf moet ik u betuigen hoe ik in de uwe en die uwer kinderen deel. Gij weet hoe zeer ik aan hem, dien gij betreurt, gehecht was, en hoe hoog ik hem schatte; zijn verlies zal diep gevoeld worden, niet alleen door de dappere nationale garde, aan welke hij, in zoo moeilijke tijden, vertrouwen en gehechtheid heeft weten in te boezemen, maar ook door de Heeren, welke getaren en getarnt zijn en dikwijls gedeeld had, en eindelijk ook door geheel Frankrijk. Ontvang, mijne waarde *maréchale*, bij de uitdrukking dezer gevoelens, de verzekering van al degene, welke ik u toedraag en welke ik steeds zal blijven bewaren.

*Uw toegenegene* LODEWIJK PHILIPS.

— Nog altijd is de gemeenschap tusschen Madrid en de Fransche grenzen gestremd, en men heeft dus geene latere tijdingen uit die hoofdstad, dan tot den 17 November. Waarschijnlijk moet de omstandigheid daaraan worden toegeschreven, dat de carlistische bevelhebber *Cabrera* zich steeds op den grooten weg naar Madrid, tusschen Calatayud en Sarragossa bevindt. Intusschen wist men den 24 November te Bayonne noch wegens zijne bewegingen, noch wegens die van de tegen hem opgetrokkene generaals *van Halen* en *Ayerbe*, iets met genoegzame zekerheid. Don *Carlos* was den 22 steeds te Azcoytia en *Espartero* omtrent dien tijd te Longron. Die opperbevelhebber van het leger der Christinos, schijnt, behalven het uitvaardigen eener vrij stuitende dagorde over het doodschieten bij wijze van wedervergelding van 46 carlistische gevangenen en het indienen van het vertoog aan de Koningin tegen *Narvaez*, in de laatste weken hoegenaamd niets te hebben uitgerigt.

— Bij eene koninklijke ordonnantie van den 26 dezer, is de nationale garde van Metz ontbonden geworden. De oorzaak van dit besluit ligt in eene verdeeldheid van den maire der stad met de officieren der burgerwapening. De laatstgenoemden hadden geweigerd, om zich met den eerstgenoemden naar den nieuwen prefect te begeven om dezen te begroeten, en wel uit hoofde de maire zich in den boezem van den stedelijken raad beklaagd had, over de pogingen van een der hoofden der nationale garde, om onderteekeningen voor de petitie tot uitbreiding van het kiesrecht te winnen. Men kan alzoo het besluit ter ontbinding mede als een blijk aanmerken van de gevoeligheid des bestuurs, wegens de bemoeijingen der officieren in zake van gezegde petitie.

— Eenige bladen vermelden, dat de Koning zijn testament gemaakt had. Het is intusschen bekend dat de Koning reeds in 1830 bij uitersten wille over zijne zaken had beschikt. Men deukt derhalve, dat het een of ander codicil aan testament zal gevoegd zijn, ten gevolge van het huwelijk van 's Konings kinderen.

Mevrouw de *Staat* veroorloofde zich een weinig te lagchen met edelmoedige mannen, die zich haasten om den sterksten in aller lij onderstand te verleenen. Wat zou zij gezegd hebben van den heer *Isambert*, die al zijnen steun en bescherming aan den koning van Pruisen tegen de Catholijke geestelijkheid verleent? De geleerde en vernuftige afgevaardigde schreef in dien zin aan den *Courrier Français*, die zijnen brief den 21 November jl. geplaatst heeft; daarin kondigt hij aan dat het kabinet van Berlijn den heiligen Stoel het verbreken van het concordaat zal beteekenen, indien de geestelijkheid zich niet onderwerpt aan de maatregelen, welke et ten opzichte der gemengde huwelijken en andere zaken genomen heeft. Men zou de tegenstrevende priesters de gestrengte straffen van het fransche wetboek doen ondergaan. De heer *Isambert* schijnt hierover zeer te vreden te zijn; hij heeft zelfs de goedheid om het pruisisch gouvernement bewijsredenen te verschaffen, om het op dien weg voort te stuwen. Volgens zijn zeggen is het de wil van de vrienden der Vrijheid. Het is ongetwijfeld niet van de vrienden der vrijheid van de geestelijkheid, maar wel van die zijner onderdrukking dat hij wil spreken. Hij wil niet dat men op de regels der kerk betrekkelijk de gemengde huwelijken acht sla. Hij stelt hersenschimmige gevallen voor om te bewijzen dat men de onverdraagzaamheid der geestelijken moet beteugelen. Wie zou beletten zegt hij, om van het Celibaat den algemeenen regel en van het huwelijk de uitzondering te maken? Alzoo veronstelt de heer *Isambert* dat de geestelijkheid gek is om haar des te beter te kunnen bestrijden. De heer *Isambert* zou niet bedroefd zijn eene scheuring te zien als zijne denkbeelden slechts zegvierden. Tegen allen prijs moet de geestelijkheid vernederd en onder het juk gebragt worden. Moet men met zulke taal te voeren het vooruitzigt, de wijsheid van den magistraal, en wetgever niet bewonderen, die voorstelt om kerk en staat te schokken ten einde zijne stelsels te verwezenlijken?

(Ami).

Niets vindt meer bijval op dit oogenblik als de *Toekomst*. De toekomst is de loopende munt waarmede men zich thans betaalt. Er is geen beter middel om menschen plaisier te doen dan hun de toekomst te beloven. Gij hebt de toekomst in het verschiep, wacht de toekomst af. Ziedaar hetgeen men het meest algemeen hoort verhalen en er is geene klacht of wordt door dit klein woord van vertroosting bedaard, zoodat de toekomst eene wezenlijke schat is voor diegenen die zich in de toekomst verlaten. Wat anderen aangaat, waarom hebben deze geene toekomst? Men zal welligt zeggen dat dit alles niet ter eere van den tegenwoordigen tijd verstrekt. Zulks is waar; doch het is genoeg dat dit aan de toekomst tot cere zal verstreken!

Wat er van zij, die denkbeelden van toekomst verbitteren te vele hoofden om voor hunne ontwikkeling en gisting niet beducht te zijn. Het schijnt overigens ook zeer moeilijk te gelooven dat de toekomst rijk genoeg zal worden om aan zoovele verwachtingen te beantwoorden en zoo vele menschen te voeden. Denken wij ook dat onze staatsmannen zich zullen beijveren om dezelve zoodanig als zij is, te doen voortduren en den naam van toekomst zoo lang zij zullen kunnen, te laten.

(Idem).

## BELGIE.

BRUSSEL, den 1 December.

Na afloop der beraadslagingen hebben de vertegenwoordigers besloten, dat de zegelregten op de dagbladen, welker bedrag men bij het nieuw ontwerp hoopte verminderd te zien, op den tegenwoordigen voet zouden blijven. doch met afschaffing der additionele centimes.

In de zitting der kamer van vertegenwoordigers heeft de minister van justitie nog een supplementair krediet voor de dienst van zijn departement over 1838 aangevraagd, en voorts een ontwerp aangeboden, strekkende om te verklaren, dat de gefailleerde het beheer zijner goederen niet ontzegt is, dan van den dag van het vonnis, dat hem in staat van failliet verklaart; eene regtskwestie waaromtrent bij de verschillende regtbanken in België verschil bestond.

Eergisteren hebben de Polen en de Polenvrienden te Brussel den jaardag der poolsche revolutie gevierd. Des morgens werd het vaandel der Polen bij den heer *Gendebien* afgehaald en naar eene der zalen van het stadhuis overgebragt. Aldaar had vervolgens de vereeniging plaats onder het voorzitterschap des heeren *Gendebien*, *Letewel* en *Jottrand*. Een aantal redevoeringen in het poolsch en fransch werden er uitgesproken, in de laatste taal onder ande-

ren door de heeren *Felguts*, *Bartels*, *Obitrand* en den generaal *Daine*. De herinneringsdag werd des avond, met een feestmaal van honderd couverts besloten.

In de *Emancipation* leest men als volgt:

Nog altijd weet men niet, op welke hoogte de onderhandelingen onzer zaken met Holland zich bevinden, maar het vertrek van den consul-generaal, de heer *May*, uit 's Gravenhage naar Londen, alsook de afreis uit Brussel, van den heer *van Praedt*, secretaris van den Koning der Belgen; naar dezelfde hoofdstad, schijnen aan te duiden, dat men van weerskanten op de officieuse mededeelingen der conferencie heeft geantwoord.

Hoewel volgens sommige ongeduldigen, alles voor de opening der Fransche en Engelsche kamers moet afgedaan zijn, opdat de troonsaanspraken het einde dier moeilijkheden aan de wetgevend vergaderingen kunnen verkondigen, komt niets ons onwaarschijnlijker voor, dan dat tegen dat tijdstip eene definitieve beslissing zouden daazijn.

— In het dagblad van Brugge leest men, onder dagteekening van den 26 November, „ Verscheidene schepen, met buskruid en krijgsmiddelen, die uit de magazijnen van Ostende komen, bevracht, zijn in deze stad aangekomen, om naar versterkte punten op de Nederlandsche grenzen, zoo als Damme, Knokke, het Hazengras, enz., te vertrekken, de buitengewone verzending bewijst het oogmerk onzer regering, om op alles voorbereid te zijn. Intusschen wordt in onze streken nog geenerlei beweging van troepen waargenomen

## NEDERLANDEN.

's HERTOGENBOSCH den 3 December.

Naar wij vernemen, is de gedenkpenning, welke door den heer *D. van der Kellen*, stempelsnijder aan 's Rijks munt, vervaardigd werd; ter gedachtenis aan de vijf en twintigste verjaring der terugkomst des konings aan de stranden van Scheveningen afgewerkt, en heeft die kunstenaar de eer gehad, een exemplaar van dit fraaije gedenkstuk, in persoon, aan Zijne Majesteit aan te bieden. Deze penning, welke ter grootte is van dien op het Noordhollandsche Kanaal, stelt aan de eene zijde voor: het met eenen eikenkrans versierde hoofd des Konings, met het opschrift:

*Gulielmus I per XXV annos Rex Neerlandiae.*

d. i.

Willem I, gedurende 25 jaren Koning van Nederland.

Op de achterzijde der munt is een koninklijk wapen in de gedaante eener antieke wijs gekleedde, met den koninklijken mantel en kroon versierde vrouw, zittende op den achtersteven van een Grieksch of Romeinsch schip, waarop, als zinnebeeld, de horendes overvloeds afgebeeld is, en in de handen houdende een roer, waarmede zij het schip door het water stuurt. Achter haar is opgerigt een vlaggenstok, van welken een wimpel over haar hoofd wappert, in welken het getalmerk XXV staat. Boven aan leest men:

*Manu tenebo.*

d. i.

letterlijk: Ik zal (het roer) in de hand houden; meer vrij: Ik zal het mij toevertrouwde bestuur handhaven; eene toespeling op de zinspreuk der Nassau's: *Je maintiendrai.*

„ Onderaan staan de jaargetallen:

MDCCCXXIII.

MDCCCXXXVIII.

— Van Middelburg meldt men den 28 November:

Het verdient misschien opmerking, dat in den morgen van den 26, te Damburg, door zekeren *Jan Laurens* een Arend is geschoten, daar het hoogst zeldzaam voorkomt dezen vogel alhier zoo vroeg te zien. De geschoten Arend behoort tot de grootste van dit vogelsoort, als hebbende zijne uitgespreide vlerken eene lengte van 2 el 35 duim.

— Dit Groningen wordt van den 26 gemeld, dat de vroege vorst reeds zijne offers heeft geëischt. De zoon van den koopman *H. Groeneveld*, op de Rademark, een jongeling van 26 jaren, den 24 op het Horensche diep, op een kleinen afstand van de stad, schaatsen rijdende, was door het ijs gevallen en verdronken.

— De Elbe voor Hamburg, was den 23 November zoo vol drijsijs, dat de schepen niet konden uit-of inloopen, en de Engelsche schooner *Crosby*, den vorigen dag van daar naar Londen vertrokken, naar Altona was teruggekeerd.

— Wij vernemen van goeder hand, dat het landgoed genaamd: de *Koekoek* gelegen onder Drimmelen in den verdronken Zuid-Hollandsche waard bij Geertruidenberg, in massa is ingezet en bij verhoop gebragt, op f 115,000 guldens.



KERKELIJKE AANGELEGENHEDEN.

Sedert den 21 April 1837 heeft de waardige en moedige Bisschop van Fulda aan zijne geestelijkheid eenen circulaire gerigt, betrekkelijk de Canonische regelen, welke de Pastoors in al de gevallen zouden volgen, waarin hunne bediening voor de inzegening van een gemengd huwelijk zou gevorderd worden. Deze circulaire overeenkomstig met de oude wetten der kerk over dit onderwerp, zoo als dezelve altijd door de Opperste Herders en nu nog onlangs door de uitdrukkelijke verklaring van onzen heiligen Vader Gregorius XVI verstaan zijn, veroorzaakte een diep misnoegen bij het keurvorstelijke Hof van Cassel. Men vorderde van Mgr. Pfaff het intrekken van den circulaire; notas werden uitgewisseld tusschen het ministerie en de bisschoppelijke kanselarij, doch al de bedreigingen en de vermaningen van het burgerlijk gezag bleven zonder gevolg.

De bisschop had met eenparig overleg van zijn kapittel over eene geheel godsdienstige zaak beslist; hij kon en wilde zijn geweten niet te kort doen. Zijn moed verwierf een half goede uitslag. Zie hier de ordonnantie welke in het bulletin der wetten van Keur-Hesse verschenen is; hoezeer in het belang der hervorming opgesteld, laat zij ten minste den Catholijken priester de vrijheid om zijne heilige bediening niet te onteeren en hem wordt geene verpligting opgelegd, maar er blijft toch veel te wenschen over.

Ten einde de uitvoering der maatregelen voorgeschreven door den circulaire van den Minister van binnenlandsche zaken onder dagteekening van den 18 Augustus 1823, nopens de betrekkingen der Evangelische en der Catholijke kerk in de nitoeffening der Herderlijke bedieningen gemakkelijk te maken; om daarenboven de uitvoering van het Decreet van Z. D. H. in dato 3 Januarij 1827, en aan al de autoriteiten medegedeeld, te bevorderen, waarbij bepaald wordt, dat, in gemengde huwelijken, het niet geoorloofd is aan de aanstaande echtgenooten, op het oogenblik van hun huwelijk, beloften te doen of eenige verbindtenissen hoe ook genaamd betrekkelijk de godsdienstige opvoeding kunnen kinderen aan te gaan, die met de bepalingen der hierboven gemelde circulaire strijdig zouden zijn. — In geval telkens dat de Catholijke Pastoor, aan wiep bovengenoemd decreet het recht zou verleenen om een huwelijk in te zegenen ongerustheid zou hebben over de verschillende geloofsbelijdenissen der aanstaande echtgenooten, zullen deze nitsluitend hunne vereeniging voor eenen inlandschen Evangelischen leeraar kunnen doen celebreren; — Heeft de Prins Keurvorst en Co-regent bevolen, dat in geval een Catholijk Pastoor weigeren zou een gemengd huwelijk, uithoofde van de verschillende geloofsbelijdenissen, in te zegenen, of deze inzegening van de belofte zou doen af hangen, dat de kinderen van beider kunne in den Catholijken godsdienst zouden moeten worden opgevoed, zal de huwelijks zegen door een der inlandsche Evangelische leeraren in de parochie waartoe de bruid tot hertoe behoord had, moeten gedaan worden, en, indien de woonplaats der bruid niet in eene Protestantsche parochie is, door dien leeraar welken de echtgenooten zullen willen verkiezen. — De geestelijke overheden en al de andere, welke de tegenwoordige ordonnantie aangaat, zullen daarvan al de bepalingen stiptelijk nakomen.

Cassel den 20 October 1838.

De keurvorstelijke Minister van binnenlandsche zaken."

(Get.) HANSTEIN.

Het dagblad l'Univers beschouwt deze ordonnantie als een half succes voor den Bisschop. Het is waar dat dezelve de vrijheid aan den Catholijken priester laat om zijne bediening niet te onteeren, doch men ziet dat alle belofte voor de opvoeding der kinderen verboden wordt, en wat meer is, dat zij de afvalling aanmoedigt met te bevelen dat het huwelijk door een Protestantsch leeraar, of anders gezegd, door een Herder zonder magt, zal ingezegend worden. Behoort het nu aan het burgerlijk gezag om den leeraar aan te duiden die den huwelijkszegen verleenen zal?

Een ander voorbeeld haalt het bovengenoemde dagblad aan om te bewijzen hoe gunstig het ministerie van Cassel voor de Catholijken gestemd is. Zeker hoogleeraar van het kollegie van Fulda de heer A. S. is genootzaakt geworden dit gesticht te verlaten om eenen anderen leeraarstoel aan het Gymnasium van Rintelen, eene geheel Protestantsche stad, te bekleeden. Zijn ijver voor de belangen der Kerk, vooral in de zaken van Keulen, schijnt zijne misdaad te zijn geweest. Ook verwijt men hem de bekeering zijner vrouw, die eenige tijd geleden het Protestantismus afgezworen heeft.

ADVERTENTIEN.

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE CIRQUE  
OLYMPIQUE.



Onder Directie van J. FOURAUX.

In de groote nieuwe tent, staande op de Paradeplaats te 's Hertogenbosch, aanvang nemende des Avonds ten half zeven uren.

De bovengemelde Directeur heeft de eer het Geacht Publiek bekend te maken, dat hij alhier is aangekomen met een gezelschap Kunstrijders en Ridderessen dewelke gerust eene der voornaamste mag genoemd worden en waarmede hij zich voorstelt TWAALF VOORSTEL- LINGEN te geven, aanvang nemende op Zondag den 9, Maandag 10 en Donderdag 13 December 1838 en vervolgens drie maal 's weeks op dezelfde dagen.

Bovengenoemde Directeur maakt inmiddels Heeren Liefhebbers bekend dat hij zich gedurende zijn verblijf alhier te 's Hertogenbosch voorstelt te geven Lessen in het Paardrijden, volligeren, als ook aanneemt alle Paarden te Dresseren, men vervoege zich tot verdere navrage aan bovengemeld Locaal.



\*\* De Notaris S. P. A. DE BBUIN, residerende te Beers, kanton Grave, zal voor zijne Principalen opveilen en verkoopen:

1e. Koop.

Een wel ter neiging staande HUIS en ERVE, waar in sedert onderscheiden jaren met succes het Grooterschap in sterke dranken is uitgeoefend, staande en gelegen te Grave, op den hoek van de Hoofsche Straat bij de Maasbarakken, gekwoteerd wijk B. No. 54. Kadaster wijk E. Sectie No. 23, met eene daarbij behoorende en neven gelegen ERF en KEUKEN, gekwoteerd wijk B. No. 53, Kadaster wijk E. Sectie No. 22.

2e. Koop.

Een ruim PAKHUIS en ERVE, met twee BOVENKAMERS en ruime ZOLDER, staande en gelegen te Grave, in de Hoofsche Straat nabij de Maasbarakken, nevens den Eersten Koop, gekwoteerd wijk B. No. 55, Kadaster, wijk E. Sectie B. No. 24.

Voorschreve 2 Koopen zullen in Massa gepresenteerd worden.

3e. Koop.

Een HUIS en ERVE, staande en gelegen achter het Gasthuis te Grave, wijk D. No. 67, van ouds genaamd de Zwarte Raaf, Kadaster Sectie B. wijk No. 311.

Alles in gebruik te aanvaarden met primo Mei 1839.

De Provisionele verkooping, zal geschieden te Grave, in de Korenbeurs, bewoond bij de weduwe. LEMMENS, op Vrijdag den 7 December 1838, des namiddags om 5 uren, alwaar 14 dagen daarna, op Vrijdag den 21 December 1838, ter plaatse en ure voormeld de Finale verkoop zal plaats hebben.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN

De notering was te Parijs den 29 November: 5 pCt. 100,20, 3 pCt. 101,60; Nap. r. 101,85 Sp. Ardoin 177/8; Rom. L. 101,28  
Ter Antwerpsche beurs van 30 November waren genoteerd: Belg. 101,7; 3 pCt. 73; O. Met. 107,74; Sp. Ardoin. 167/8 Nap. r. 93,7; Rom. L. 102; Certif. te Antw. 101; Braz. 787/8. — Wisselk. op Amst. en Rott. drie achste pCt. v.